

20.11.2024
KSL/188/03.08.01.06/2023

Mänttä-Vilppulan kaupunki
kaavoitus@manttavilppula.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 9.10.2024

LAUSUNTO METSOMÄEN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN LUONNOKSESTA, MÄNTTÄ-VILPPULA

Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan alue sijaitsee Kolhon kylän luoteispuolella ja se rajautuu Keuruun ja Keski-Suomen rajaan. Kaavalla tutkitaan kahdeksan tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Samanaikaisesti tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen kanssa toteutetaan erillisenä prosessina tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-selostus on nähtävillä samanaikaisesti osayleiskaavaluonnoksen kanssa. YVA-menettelyssä tutkitaan nollavaihtoehtoon lisäksi Vaihtoehtoa VE1, joka käsittää kahdeksan tuulivoimalaa, sekä lievennyskeinona VE1a kahden voimalan rakentamatta jättämistä, jolloin voimaloita rakennettaisiin kuusi. Sähkönsiirto toteutettaisiin 110 kV ilmajohtona ja liittyminen sähköverkkoon olisi Keuruun kaupungin alueella.

Osayleiskaava-alue on kokonaisuudessaan Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella. Kaavaselostuksessa käytetään lisäksi termiä hankealue kuvaamaan sitä aluetta, johon Metsomäen tuulivoimahankkeen välittömien vaikutusten (mm. melu 40 dB) on alustavasti arvioitu ulottuvan ja jota sen vuoksi käsitellään hankkeeseen liittyvissä selvityksissä ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Hankealue ulottuu myös Keuruun kaupungin alueelle. Voimaloiden suurin sallittu kokonaiskorkeus on 255 metriä maan pinnasta. Metsomäen osayleiskaavaluonnoksessa voimaloiden 4,5 ja 8 ohjeellinen sijainti on osoitettu alle 250 metrin etäisyydelle maakunta- ja kuntarajasta.

Metsomäen kaava-alue sijoittuu Pirkanmaan Elonkirjo ja energia-vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa tuulienergiantuotantoalueeksi osoitetulle alueelle. Pirkanmaan maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tuulienergiatuotannon alueina ohjataan vähintään kahdeksan voimalan kokonaisuuksia. Vaihemaakuntakaavassa on tunnistettu Metsomäen alueen vaikutusten ulottuminen Keski-Suomen ja Keuruun kaupungin puolelle. Tuulienergiatuotannon alueen merkintään liittyvän määräyksen mukaan mm. alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon erityisesti vaikutukset asutukseen ja luontoarvoihin sekä tuulienergiatuotannon yhteisvaikutuksiin sekä varmistaa mm. maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.

Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautteiden kooste ja vastineet-asiakirjassa ei esitetä vastineita viranomaisten lausuntoihin. Asiakirjassa todetaan, että viranomaisten lausunnoissa esitetyt kommentit on huomioitu kaavaratkaisussa ja kaava-asiakirjoja laadittaessa. Kaava-asiakirjoista ei ilmene, kuinka esimerkiksi on huomioitu Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon huomio kolmen tuulivoimalan sijoittamisesta erittäin lähelle Keuruun kaupungin rajaa, esitys toisenlaisesta sijoittelusta ja Keuruun kaupungin maankäyttömahdollisuuksien rajaamisen huomioinnista voimaloiden vaikutusalueella. Keski-Suomen liitto toteaa lausunnossaan, että osayleiskaavan tarkemmassa rajauksessa tulisi varmistaa, että se kattaa kokonaisuudessaan hankkeen olennaisten vaikutusten alueen esimerkiksi melu- ja välkevaikutusten osalta. Lisäksi todetaan, että yhteisvaikutusten arvioimiseksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa olisi hyvä esittää

Metsomäen hankealuetta Keuruulla ja Petäjävedellä lähinnä olevat Maakuntakaavan 2040 tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden (tv) merkinnät Lehmikorpi, Pitkälänvuori ja Penkkisuo.

Keski-Suomen maakuntakaavat on kuvattu yleispiirteisesti osayleiskaavan selostuksessa. Laajempi ote Keski-Suomen voimassa olevista maakuntakaavoista havainnollistaisi myös Metsomäen kaava-aluetta lähimmät tv-merkinnät ja mm. Keski-Suomen maakuntakaavassa osoitetun voimalinjan pitkän aikavälin yhteystarve-merkinnän.

Melumallinnuksen perusteella Metsomäen kahdeksan tuulivoimalan hankkeen yli 40 dB(A) meluvaikutukset, ja lievennetyssä kuuden voimalan vaihtoehdossa pohjoisimman, lähelle maakuntarajaa sijoittuvan voimalan 40-50 dB(A) meluvaikutukset ulottuvat Keuruun kaupungin puolelle. Keuruun puolella sijaitsevalla, kuntarajaan rajoittuvalla luonnonsuojelualueella melutasot yltävät tasolle 50-45 dB(A). Välkevaikutusten arvioinnin mukaan enimmillään yli 20 h/a välkevaikutukset ulottuvat yli maakuntarajan. Kuuden voimalan vaihtoehdossa Keuruun kaupungin alueelle ulottuvat kaavaluonnoksen mukaisen voimalan 8 yli 20 h/a välkevaikutukset. Maisemavaikutusten arvioinnin mukaan Keuruun maakunnallisesti arvokas Riiho-Moijaskylän maisema-alue sijoittuu osittain Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan mukaisen hankkeen 0-3 km ns. dominanssivyöhykkeelle, jolla voimaloiden rakentaminen muuttaa maisemaa ja lähiympäristön nykytilaa ja maisemavaikutus lähialueen viljelyaukeiden ja niihin tukeutuvaan asutukseen on suuri. Maisemavaikutusten arvioinnin mukaan myös kuuden voimalan kokonaisuuden mukaisen vaihtoehdon vaikutus Riiho-Moijaskylän maisemaan on suuri. Yhteisvaikutuksia mahdollisten muiden tuulivoimalueiden kanssa ei ole mallinnettu. Osayleiskaavaluonnoksen tv-1 merkintä ja siihen liittyvä määräys mahdollistavat voimaloiden 3,4 ja 8 sijoittamisen siten, että ne teoreettisessa kaatumistilanteessa aiheuttaisivat vaaraa kaava-alueen ulkopuolella ns. hankealueella, joka ulottuu Keuruun kaupungin alueille.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1§:n mukaan mm. jos yleis- tai asemakaavan maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen kunnan alueelle, kaavan vaikutuksia selvittäessä tulee olla tarpeellisessa määrin yhteydessä tähän kuntaan. Maankäyttö- ja rakennuslain 39§:n mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Kaava- ja YVA-asiakirjojen mukaan Metsomäen tuulivoima-alueen olennaiset vaikutukset, kuten melu-, välke- ja maisemavaikutukset ulottuvat Keski-Suomen ja Keuruun kaupungin puolelle. Keuruulla ei ole vireillä tuulivoimaosayleiskaavoitusta Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan vaikutusalueella, ns. hankealueella.

Metsomäen tuulivoimaosayleiskaava-alueen tulisi kattaa kaavan arvioitujen maankäyttöä rajoittavien vaikutusten alue. Kaavaluonnoksen mukaisen kahdeksan voimalan toteutuminen ja voimaloiden sijoittaminen nyt arvioitujen vaihtoehtojen mukaisesti lähelle Keuruun kaupungin rajaa edellyttäisi kaavoitettavan alueen ulottamista myös Keuruun kaupungin puolelle. Vaihtoehtona on muuttaa kaavan mukaisten tuulivoimaloiden määrää ja sijoittelua niin, että hankkeen olennaiset, maankäyttöä rajoittavat vaikutukset eivät ulotu yli maakunta- ja kuntarajan ja hankkeen käytönaikainen laskennallinen 40dB:n melualue jää kokonaisuudessaan Mänttä-Vilppulan alueelle. Samalla lievenisivät osayleiskaavan suuret maisemalliset vaikutukset Keuruun osalta.

Lausunnon on valmistellut Liisa Bergius, liisa.bergius@keskisuomi.fi, p. 0405902296.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.